

PLAJ VOLEYBOLUNUN (BEACH VOLLEY), VOLEYBOL SPORUNA ETKİLERİ

Abdullah Paşaoğlu
Marmara Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Bölümü
Anadoluhisari-İSTANBUL

Voleybol tüm dünyada oynanan yaygın bir spor dalıdır. 1947 yılında kurulan Uluslararası Voleybol Federasyonunun 1989 yılı itibarı ile 180 Ulusal Federasyon ve yaklaşık 100 milyon civarında sporcu üyesi vardır. Dünyanın beş kıtasında oynanmaktadır ve ülkemiz de bu organizasyona 1949 yılında üye olmuştur.

Voleybol sporu bu kadar geniş bir kadro ile salonları işgal ederken, 1980'li yıllarda California sahillerinden dünyaya yeni bir voleybol rüzgarı esmeye başladı. 1981 yılından itibaren başlayan iki kişilik plaj voleybolü turnuvaları bugün dünyanın birçok ülkesinde yapılmaktadır. Günümüzde büyük para ödülleri olan ve milyonlarca insanın sıcak yaz günlerinde en büyük eğlencesi haline gelen plaj voleybolunun Avrupa ve Dünya Şampiyonları da yapılmaktadır. Bu spor yalnızca plajlarda değil, kum olan her türlü açık alanlarda da oynanmaktadır.

Amerika'da 1989 yılında yalnız plajlarda 12 Milyon kişinin voleybol oynadığını düşünüp, 1990 yılında ise ilk on sporcunun bir sezonluk kazançlarını gördüğümüzde işin büyüklüğü ortaya çıkmaktadır.

1. Sinjin Smith	\$ 221.437.50
2. Randy Stokles	\$ 221.437.50
3. Karch Kiraly	\$ 124.625.00
4. Brent Frohaff	\$ 119.175.00
5. Tim Houland	\$ 118.168.75
6. Kent Steffes	\$ 116.556.25
7. Mike Dodd	\$ 89.518.75
8. Dan Vrebalovich	\$ 66.013.75
9. John Hanley	\$ 59.318.75
10. Ricci Luyties	\$ 51.831.25

Plaj Voleybolu tüm dünyada hızla yayılırken Türkiye gibi güneş ve deniz cenneti bir ülkenin bu gelişmenin dışında kalması düşünülemezdi. Her türlü gelişme ve yeniliğe açık olan Türk Sporcuları plaj voleybol organizasyonlarını ülkemize getirmekte gecikmediler. 1990 yılında önce İtalya'da yapılan bir turnuvaya katılarak üçüncü olan sporcularımız aynı yıl ülkemizde de ilk organizasyonu gerçekleştirdiler.

Baltacıoğlu D., Gülüm A., Bengü K. ve Görgün M.'den oluşan ekip kurdukları Beach "Volley Organization" kanalıyla bu yaz ülkemizde plaj voleybolu 4. yıl şampiyonasını yaparken, Avrupaya'da açılmayı başardılar.

1993 yazında Türkiye'de yapılacak olan organizasyonlar şunlardır;

1. Alanya: 4-5-6 Haziran G.A.P.S. (Avrupa Plaj Voleybol Federasyonu) Avrupa Turu Alanya Ayağı.

2. İstanbul Bayramoğlu: 25-26-27 Haziran Türkiye Şampiyonası Elemeleri.

3. ÇEŞME: 2-3-4 Temmuz Uluslararası Turnuva

4. İstanbul: 9-10-11 Temmuz 4. Geleneksel Şöhretler Turnuvası

5. İstanbul: 16-17-18 Temmuz 4. Geleneksel Türkiye Şampiyonası

6. İstanbul: 23-24-25 Temmuz 4. Geleneksel Uluslararası Turnuva

7. İstanbul: 6-7-8 Ağustos O'neal-Dietpepsi Uluslararası Turnuva

8. Şile: 20-21-22 Ağustos Türkiye Serisi Son Şampiyonası

(Yukarıdaki turnuva ödülleri yaklaşık 50.000 dolar civarındadır.)

Günün her saatinde güneş altında kum üzerinde kurulan nizami bir voleybol sahasında voleybol oyun kurallarına uygun olarak ikişer kişilik takımlarla oynanan plaj voleybolunun voleybol sporuna etkilerini olumlu ve olumsuz yönleriyle inceleyebiliriz.

Olumlu Etkiler:

1) Türkiye'de Voleybol sezonu 6-7 ay gibi çok kısa sürmektedir. Kalan sürenin büyük bir kısmında sporcular antrenman ve maçlardan uzak geçirmektedirler. Plaj voleybolu bu boşluğu doldurarak müsabaka dönemini otomatikman uzatmaktadır ve ölü sezonun aktif geçmesini sağlamaktadır.

2) Tüm sahanın iki sporcu tarafından kontrol edilebilmesi için teknik hareketlerin çok gelişmiş olması gerekmektedir. Oyuncuları takım oyunundaki gibi kapatan, yardım eden arkadaşları yoktur. Oyuncular salon voleybolundan farklı olarak pasör gibi pas atmayı, smaçör gibi smaç vurmaya öğrenerek komple bir hale gelmektedirler.

3) Sıcak güneş altında, kum içinde üstüste oynadıkları maçlarda koşmak, atlamak, sıçramak için yaptıkları hareketler sonunda kondisyonel motorik ve özellikler yönünden çok gelişmekte ve sezon öncesi kuvvet çalışmalarına hazır hale gelmektedirler.

4) Antrenörsüz oynanan turnuvalarda rakiplerini izlemek ve onlara göre oyun taktiklerini uygulamak, oyuncuların sezon içi maçların oyun taktiklerine daha kolay adapte olmalarını sağlayan zihinsel antrenmanlar olmaktadır.

5) Birkaç gün üstüste oynanan yoğun maçlar nedeniyle oyuncular beslenme, dinlenme gibi konularda kendilerini kontrol etmeyi öğrenmektedirler.

6) Plaj voleybol organizasyonlarına voleybolcular dışında, diğer spor dallarında da aktif olan sporcular (Basketbol, Hentbol, Futbol, Yüzme, Sutopu vb.) ile aktif sporcu olmayan kişiler ve eski sporcularda katılmakta, bu da daha çok insanın voleybolle ilişki kurmasını sağlamaktadır.

7) Çok kısa süren voleybol sezonunda kapalı sporlar da az sayıda olan izleyiciler plaj voleybolunun rahat ortamında binleri geçmektedir. Voleybol heyecanını, zevkini alan bu insanların kış sezonunda salonlara gelmeleri içten bile değildir.

Olumsuz Etkiler:

1) İki kişilik takımlarda iyi bir dialog içinde olan sporcuların altı kişilik takım oyununa uyum sıkıntıları olabilir.

2) Plaj voleybolunun ülkemizde de çok gelişmesi ile birlikte, oyuncuların Amerika'daki gibi büyük ödüllü turnuvalar oynayıp kazanmaları halinde tam profesyonelleşerek salon voleybolundan kopmaları söz konusu olabilir.

3) Genellikle yıllık antrenman periyodlaması içinde sporcuların 1 aylık bir süreyi aktif dinlenme ile geçirmelerinin büyük yararları vardır. Bu süre içerisinde sakatlıkların tedavisi, organizmanın dinlendirilmesi kadar, spor branşına da bir özlem duyulması amaçlanır. Bu organizasyonlar yeterince hırs taşıdığı için sporcu ve antrenöre rejenerasyon imkanı veremeyebilir.

Yukarıda belirtilen olumlu ve olumsuz yönler gözardı edilmeden, plaj voleybolu organizasyonu (Beach Volley Organization), Voleybol Federasyonu ve kulüplerin elele vererek bu organizasyonların gelişmesi için uyumlu bir şekilde çalışmaları voleybol sporunun daha çok sevilerek yayılmasına ve türk voleybolunun gelişmesine büyük yararları olacağı inancındayım.

Yararlanılan Kaynaklar:

1. Beach Volley dergisi, 1991.
2. Bengü M., 1991 (Beach Volley) Makale
3. Coaches Manual I. (Canadian Federation Internationale De Volleyball) 1989.
4. Gülüm A., (Beach Volley Organization) Komite Çalışma Programı.